DE OORLOG IN HET DUISTER

ROMAN VAN LUDWIG WOLFF

(Vervolg)

„Je moet niet verder met me meegaan, lieveling," zei ze, en haar lippen trilden.

Hij kuste haar hand. Een diepe smart steeg in hem op en neep zijn keel dicht.

„Vaarwel Hedwig. Blijf van mij houden." — „En jij van mij George!"

Haar oogen zwommen in tranen.

Hij dreigde haar schertsend met den vinger.

„Ja, ik weet 't wel," riep zij, dapper haar tranen bestrijdende — „een generaalsdochter mag niet weenen."

XII

Nadat Heinersdorff zijn aangelegenheden had geregeld en de noodzakelijke afscheidsbezoeken had gebracht, ging hij op een mooien voorjaarsdag in den trein zitten om naar huis te reizen. Zijn hart was zwaar en bedrukt. Hij maakte zich verwijten dat hij voor Hedwig niet lief genoeg geweest was. Hij ging nu weg en liet haar alleen, met haar zwaren strijd, in plaats van bij haar te blijven en haar te beschermen wanneer zij zwak en moedeloos zou worden. Maar hoe kon hij haar helpen? Op den duur had hij het toch niet uitgehouden om zijn verloofde in 't geheim en in het verborgen van het donkere park te moeten ontmoeten. Dat was hun beiden niet waardig. Hij had ook geen reden om zich te verbergen. En wanneer Hedwig, ter wille van den huiselijken vrede, die verheimlijking moest zoeken, dan kon hij dit wel begrijpen, maar dan was 't toch beter als hij tot den herfst wegbleef.

Zoo troostte zich Heinersdorff, maar hij was niet verheugd over dien troost. In het diepst van zijn ziel bleef een doffe angst voor de toekomst achter.

Te Linz moest hij den sneltrein verlaten en op de Mühl-lokaallijn overstappen.

Nu ging hij zijn eigenlijk tehuis te gemoet. Zijn ziel werd vrijer en opgewekter. De lucht was helder en de velden zagen groen en vele boomen waren reeds in bloei.

Aan het eindstation van het lijntje, in Aigen-Schlägl, stapte hij uit.

De oude stationschef trad op hem toe en begroette hem. „Grüss Gott, Baron. Dat is een zeldzaam bezoek!"

„Men kan niet altijd doen zooals men wil, waarde meneer Wiesmayer. Hoe gaat 't u? Altijd nog gezond?"

„Dank u, Baron. 't Moet maar gaan. Jonger wordt men niet."

„God zij dank, Wiesmayer."

„Uw rijtuig is er nog niet, Baron."

„Dat komt ook niet. Ik heb mijn komst niet vooruit gemeld. Ik wil grootmoeder verrassen."

De stationschef vroeg gedienstig:

„Wil ik voor een rijtuig zorgen, Baron?"

„Zeer bedankt, meneer Wiesmayer, dat is niet noodig. Ik ga te voet. 't Is immers zoo'n mooie dag. Maar mijn bagage zoudt u voor me kunnen bewaren, wanneer u zoo goed wilt zijn." — „Met 't grootste genoegen, Baron."

„Ik zal ze vanavond laten halen. Tot weerziens meneer Wiesmayer. Kom mij eens bezoeken als u tijd hebt."

„Ik zal gaarne die vrijheid nemen. Uw dienaar, Baron."

Heinersdorff ging op weg. De straatweg leidde langs velden en weilanden en dan weer door een bosch met hooge boomen. De zon brandde aan den hemel alsof het Juli was en niet April. De leeuweriken jubelden hoog in de blauwe lucht, en uit de hagen klonk merelslag. Heinersdorff wandelde met lichten tred en vroolijk voort als een jongen. Hij floot en zong met de vogels om 't hardst.

Na een uurtje geloopen te hebben kwam hij aan een ouden, vervallen grenssteen waarop het wapen van de familie Heinersdorff nog zichtbaar was: twee vechtende hanen.

Heinersdorff nam overmoedig zijn hoed af en groette eerbiedig.

„Hier begint mijn koninkrijk," lachte hij. Hij ging op den steen zitten om uitterusten, want naar het kasteel was het nog een goed uur gaans, en stak een sigaret aan. Hij hield het niet lang uit. Toen ging hij verder. Met voldoening zag hij dat de landerijen er goed uitzagen en het bosch goed onderhouden was. Op een grasvlakte aan den boschrand graasden eenige reeën en keken verwonderd naar hem zonder angstig te worden. Na een kromming van den weg zag hij het kasteel. Het lag op een kleine hoogte temidden van een oud park, breed en uitnoodigend, een groot gebouw, dat toch geen te zwaarwichtigen indruk maakte. Het paste goed in het breed opgezette landschap want op den achtergrond verhief zich donker en geweldig het Bohemerwoud, dat een kleiner gebouw gedrukt zou hebben.

Zooals 't nu was beheerschte het kasteel „Altheinersdorff" echter de streek, zooals het daar krachtig en massaal gelegen was; geel met groene vensterluiken, echt Oostenrijksch en op Schönbrunn gelijkend.

Hij stond nu voor de parkpoort. Voorzichtig opende hij die en keek de tweede lindenlaan af die naar het slot voerde. Op het terras kon hij onduidelijk en vaag een gestalte zien. Dat was zeker grootmoeder; wat zou zij blijde zijn, dacht hij vergenoegd. Plotseling sloeg een hond aan. Diarolo had hem ontdekt. Met een vroolijk geblaf rende hij met groote sprongen door de oprijlaan, sprong tegen Heinersdorff op, sloeg zijn pooten om hem heen, trachtte hem in 't gezicht te likken en rende weer terug om het bezoek aan te kondigen. Hij blafte tegen de oude baronnes en snelde toen weer terug naar zijn baas die hem over den kop streek en zeide:

„Ja, ja, ik ben 't, bedaar maar, Diarolo. Je bent mijn brave hond!"

Diarolo likte zijn handen en kwispelde zoo hard met zijn staart dat de jonge bladen van het struikgewas afvlogen.

De oude baronnes was door het geblaf van den hond opmerkzaam geworden. Zij stond op van de tafel waaraan zij de koffie had gebruikt en keek de laan in. Zij herkende haar kleinzoon dadelijk, want zij had, niettegenstaande haar twee en zeventig jaar, oogen als een valk. Zij riep met haar luide mannelijke basstem, waarvoor de menschen op het landgoed banger waren dan voor den duivel, vol blijde verrassing uit:

„Ja — George!"

Als een jong meisje sprong zij de trappen omlaag en liep op Heinersdorff toe.

Hij begon nu ook hard te loopen en als twee jonge kinderen stormden zij op elkaar af. Diarolo schoot blaffend tusschen beiden door. Toen stonden zij lachend en zwijgend bij elkaar. — De grootmoeder omarmde hem zóo, dat hooren en zien hem vergingen en kuste hem onophoudelijk. Zij was bijna een hoofd grooter dan hij en sterk als een eik. — „Maar hoe kom je hier jongen? Dat is een verrassing. En die leelijke kerel schreef me geen woord daarvan. Nu, wacht maar eens!"

Zij schoof haar arm onder den zijne en leidde hem naar het terras.

„Waar heb je je bagage?"

„Aan het station."

„Ik zal ze direct laten halen. Maar ga nu zitten! Drink je koffie!"

Tegenspraak gold niet.

„Ik ben blij dat je gekomen bent, jongen. Blijf je lang hier?"

Hij knikte maar met het hoofd, daar hij een stuk cake in zijn mond had.

„Maar je ziet er heelemaal niet goed uit, mijn beste. Mager en bleek, wat drommel!"

„O, dat zal wel beter worden, grootmoeder," lachte hij.

„Dat zullen we hopen!"

„En hoe gaat het u, grootmoeder?"

„Goed. Dat zie je toch wel."

Haar donkerbruin gezicht, omringd door het sneeuwwitte haar, straalde van levenslust. „Alleen word ik wat te dik en dat is jammer."

De kleinzoon spotte goedmoedig:

„Ten slotte verliest u nog uw mooie taille! Dat u mij zoo iets aandoet, grootmoeder!"

„Maak je maar vroolijk over me, jij slechte jongen, je hebt gelijk!"

„Maar u is toch nog altijd een heel mooie vrouw; daar is niets van te zeggen."

Zij lachte vroolijk.

„Houd je grootmoeder voor den gek, domme jongen!"

Hij sprong op en kuste haar op de gladde, ongerimpelde wangen.

„Vertel mij nu eens, hoe jij zoo verlof hebt gekregen."

„Dat is een lange historie. Ik heb een paar uur noodig om u alles te vertellen. Vanavond."

„Goed. Bovendien heb ik nu toch geen tijd daarvoor. Ik moet je kamer in orde laten maken. En dan het avondeten! Waarom heb je me dan geen woord geschreven, bengel?"

Ze snelde weg, zonder een antwoord aftewachten en liet hem alleen met Diarolo, die aan zijn voeten lag en niet ophield met kwispelstaarten.

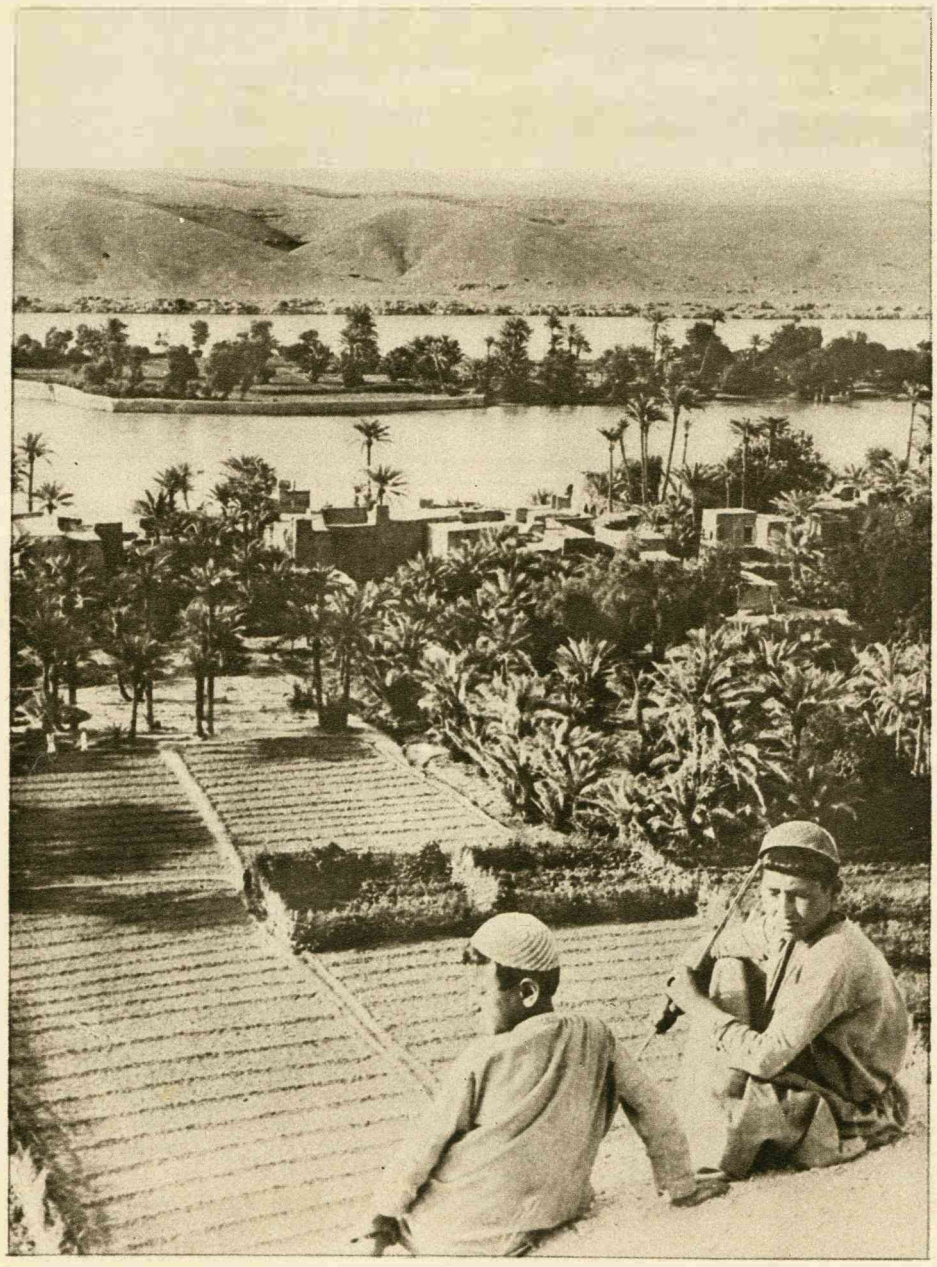
Hij verbaasde zich altijd weer als hij zijn grootmoeder terugzag, over haar jeugdige frischheid en haar vroolijkheid. Zij had weinig genoegen aan haar leven gehad. Zij was een dochter van een Oostenrijksch generaal, Graaf Ihlefeld en had haar jeugd in Venetië doorgebracht, dat destijds nog aan de Habsburgers behoorde. Zij was nog zeer jong toen zij den eerste-luitenant Heinersdorff huwde wiens vader gouverneur van Venetië was. Het jonge huwelijk nam een vroegtijdig en bitter einde. De eerste-luitenant Heinersdorff, de grootvader van George Heinersdorff, viel bij Königgratz. De jonge vrouw bleef met een kind achter en ging naar Altheinersdorff. Sedert het jaar 1866 was zij nu hier, en had in al dien tijd geen enkele maal haar kleine rijk verlaten. Zij beheerde het landgoed, voedde haar zoon op en later haar kleinzoon. Dan begroef zij haar eenig kind en haar schoondochter en bleef opgewekt en goedhartig en onveranderlijk jong. Zij zocht geen troost bij de kerk, zooals dat soms de gewoonte van oude dames is, want zij was niet vroom en niet geloovig ofschoon zij ieder gaarne op zijn wijze zalig worden liet, zij verdroeg zich zeer goed met den ouden pastoor die verstandig genoeg was om haar niet te willen bekeeren. Wat haar staande en sterk hield, dat was werken. Zij stond op met de kippen en ging het laatste naar bed. Ze vreesde geen vorst of sneeuw, geen onweersregen of zonnebrand.

Heinersdorff moest dikwijls aan de begrafenis van zijn vader denken. Hij was toen nog een kleine jongen maar hij had toch daarbij een indruk gekregen die onvergetelijk bleef.

Hij zag nog zijn grootmoeder zooals zij daar, groot en sterk in haar zwart rouwkleed, naast de groeve van haar zoon stond. Zij weende waarschijnlijk ook, ofschoon hij zich dat niet herinneren kon, maar na de plechtigheid ging zij naar het slot terug, verkleedde zich en steeg te paard om toezicht op den hooioogst te houden. Geen dag langer droeg zij rouw. De zwarte kleederen werden dadelijk na de begrafenis in de kast gesloten. „Ik treur met't hart, niet met de kleederen," zegde zij afwijzend toen de schoondochter een schuchtere opmerking waagde.

De stem van zijn grootmoeder wekte hem uit zijn droomen. Zij riep uit een raam der eerste verdieping:

„Je kamer is al klaar. Je kunt je wasschen als

DE OORLOG EN DE HOF VAN EDEN.

Op de plaats waar volgens de meening van sommigen de hof van Eden moet zijn geweest, in ieder geval, in het land aan de samenvloeiing van Tigris en Euphraat, het uit den Bijbel bekende Mesopotamië, dat zoo rijk aan heilige herinneringen is, woedt ook thans de wereldoorlog, die geen tradities of godsdienstige overleveringen ontziet.